

חודש טבת
דצמבר-ינואר
תשע"ט
2018

חדש באגף

המנהל הפדגוגי, האגף לחינוך קדם יסודי

עולם ירוק
גן רימון
קיבוץ סאסא 2018

נושאים בחדש באגף-טבת תשע"ט

דבר מנהלת האגף, עדכונים שוטפים, הגן
העתידי, עשייה חינוכית בגן, חדש באתר גננט
בוסתנט, עם השותפים ברשויות, משתפים
מהשטח.

קהילת הגיל הרך היקרה,

אני שמחה ונרגשת לפתוח את העלון המקוון הראשון לשנת הלימודים תשע"ט.

לפני מספר חדשים נפלה בחלקי הזכות להתמנות לתפקיד מנהלת האגף לחינוך קדם יסודי. במהלך חדשים אלו ביקרתי במחוזות שונים שוחחתי עם מפקחות, מדריכות, גננות מובילות, ומנהלות גנים, פגשתי צוותי חינוך מקצועיים, יצירתיים, מחויבים לעבודתם ובעיקר אנשי חינוך עם ברק בעיניים.

המפגשים הללו משמעותיים מאוד עבורי, חשוב לי לשמוע את רחשי ליבכן, את הסוגיות איתן אתם מתמודדים, את צרכי השטח, להכיר את החשיבה והעשייה הייחודית שלכם.

בעלון המקוון "חדש באגף" תוכלו גם אתם להתרשם מהעשייה החינוכית הענפה בגיל הרך ברחבי הארץ ולהתעדכן בנושאים העומדים על הפרק באגף: הגן העתידי, מצעד הספרים והנושא השנתי אחדות וייחודיות.

אני מזמינה אתכם לשתף אותנו בעשייה החינוכית פורצת הדרך שלכם ולכתוב לנו אודות מיזמים ייחודיים שאתם מפתחים, כך שנוכל לפרסמם בעלון הבא שלנו.

בברכה,

אורנה פז

דבר מנהלת
האגף לחינוך
קדם יסודי

אורנה פז

בקרו אותנו
באתר משרד
החינוך

האגף לחינוך
קדם יסודי
רחוב השלושה 2
תל אביב
קומה 5

עדכונים שוטפים

אוגדן הנושא השנתי - אחדות וייחודיות

מצעד הספרים

קבצי מבטים-אקסל מעודכנים באתר האגף

מנחה לבחירת מתקני משחק לחצרות גני ילדים

מסלול גולן לגיל הרך -
גננות וסייעות מובילות יחד יוזמות בגני ילדים

אקדמיה ברשת, 25.12.18, לומדים ונהנים גם בחוץ וגם בפנים

אקדמיה ברשת, 08.01.18
מייקרים בגן, פיתוח יזמות במבט טכנולוגי יצרתי

בוגרות ובוגרי הגן העתידי

הגן העתידי – תפיסת השינוי

”הגן העתידי” יאפשר לילדים ולצוות לפתח וליצור את הגן הייחודי שלהם באופן מתמיד בהתאם למציאות המשתנה, תוך אינטראקציה מיטבית בין כל השותפים, ניצול הזדמנויות מאפשרות וסביבות מגוונות (אנושיות, קהילתיות פיזיות וטכנולוגיות).

מהי דמות הבוגרת והבוגר של גן הילדים ”הגן העתידי” אותה אנו רוצים לראות? במקום לנסות להסביר ולתאר, אפשר פשוט לספר עליה דרך חוויותיו, התנסויותיו והלמידה בשנות שהותו בגן כזה. המשחק, היצירה, החקר והשיח בגן מקנים ידע ומיומנויות ומבססים ערכים שיאפשרו לילד לממש את אישיותו הייחודית ולהשתייך לקהילה בה הוא חי.

ידע

בגן הילדים נחשף הילד לעולם הסובב, נרכשת התשתית הנדרשת להבנת מושגים מופשטים ומורכבים בכל תחומי הדעת והחיים. חלק מהידע הנרכש בגן נובע מתחומי עניין ומשאלות המעסיקות כל אחד מהילדים, וחלקו מתבסס על תכניות הלימודים. הקמת גינת הירק והשאלה מהם התנאים הדרושים לזרע כדי שיצמח, יובילו לחיפוש מקורות מידע, להתייעצות עם מומחים, לעריכת ניסויים ולמסקנות אותם יישמו הילדים בהקמת הגינה. לשאלה איך אפשר להמתיק מים? תזמן הגננת מרחב שיוביל את הילדים להשתמש בחומרים שונים, לחקור, לערוך ניסויים ולהגיע למסקנות.

תצפית על הירח לכל אורך החודש ורישום של מראה השמים, יובילו לפיתוח הסקרנות של הילדים ולחדוות הגילוי. השאלה לאן נעלם הירח? תוביל לשיח מדעי וללמידה על חוקי טבע. ההתבוננות ביצירות אמנות וההתנסות בנגינה ושירה יעשירו את הידע התרבותי של הילדים ויובילו לחקר ולמידת המורשת.

[להמשך קריאה](#)

עשייה חינוכית בגן

הצעות לפעילויות בגן הילדים

אריק במדינת הגמדים

החודש צוינו חמש שנים ללכתו של אריק איינשטיין (1939-2013), מהזמרים הגדולים שליוו את פס הקול הישראלי במשך למעלה במשך למעלה מחמישים שנה. איינשטיין שר במגוון סוגות מוזיקליות – מוזיקה קלה, רוק, שירי ארץ ישראל ועוד, כמו כן, נחשב כמי שהעביר את המוזיקה הישראלית מעידן השירים הרוסיים לסגנון המודרני. בשנת 2005 הוכרז על זכייתו בפרס אקו"ם על מפעל חיים בפזמונאות העברית.

[להמשך קריאה](#)

יום הלשון העברית

אזהרה
המצאה

לשפה העברית מקום מיוחד באמונה, במורשת ובתרבות היהודית ותפקיד מרכזי בתודעה הלאומית של עם ישראל בארץ ובתפוצות. חשוב, שילדים בגיל הגן לא רק יכירו את העברית וישתמשו בה לתקשורת, למשחק, ליצירה וללמידה, אלא גם יוקירו אותה ויאהבו אותה. בהתאם להחלטת הממשלה קידום מעמדה של הלשון העברית בישראל ובעולם, הוכרז יום כ"א בטבת, יום הולדתו של אליעזר בן יהודה, כ"יום הלשון העברית".

[להמשך קריאה](#)

כמה נוכחים? כמה חסרים בגן היום?

בדיקת «מי בא לגן» מזמנת לילדים עיסוק בעקרונות המנייה וניתוח נתונים. הילדים מונים את הנמצאים ואת אלו שחסרים. בפעילות שכזו יש המחשה לרעיון שהפרט החסר הוא חלק משלם. כל ילד המגיע אל הגן רוצה להרגיש שרואים אותו, או במקרה של היעדרות רוצה שיבחינו בחסרונו. את הפעילות ניתן לקשר לחשיבות ביקור חולים ולהעצים את האכפתיות כלפי האחר.

[להמשך קריאה](#)

רועה בנוף עין הוד

אחת ממטרות הנושא השנתי הנה הכרת המאפיינים והמגוון התרבותי של הקבוצות השונות בישראל. בציורו של שמואל שלזינגר «רועה בנוף עין הוד» נראית דמות הרועה כחלק מהנוף

הטבעי המקומי ועל ההר ניתן לראות מעין מבנים עירוניים. בשנות ה-50 של המאה הקודמת הגיעו לאזור אמנים ועל ייחודיותם, גם הם מאז חלק מהנוף האנושי. כולם חיים בכפיפה אחת במגוון תרבותי.

[להמשך קריאה](#)

אוריינות דיגיטלית בגן הילדים

טיפול אוריינות דיגיטלית במוסדות חינוך משמע פיתוח אינטראקציות למידה תוך שימוש במדיה דיגיטלית - מחשב, מצלמה, טאבלט, וברשת האינטרנט לצורכי למידה אישית ושיתופית. רכיבי האוריינות הדיגיטלית הם: אוריינות מידע, אוריינות המדיה אוריינות טכנולוגיות התקשוב.

[להמשך קריאה](#)

בואו תראו מה נעצנו עבורכם!

מחפשים רעיונות לארגון הסביבה החינוכית בגן? מחפשים השראות מתאימות לקהילה שלכם. צוות מדריכות האגף לחינוך קדם יסודי יצרו עבורכם לוחות פינטרסט מעוררי השראה וגאווה. בלוחות תוכלו לראות תמונות מגני ילדים בארץ (גאווה אמיתית!) וכאלו שנבחרו ונמצאו מתאימים לגן הישראלי ולתפיסת הגן העתידי. הלוחות מתעדכנות כל הזמן

[למה אתם מחכים? תתחילו לעקוב](#)

אבל...מה זה פינטרסט?

פינטרסט הוא כלי דיגיטלי שמשמש כרשת חברתית מקוונת דמוית לוח מודעות. הכלי מאפשר למשתמשיו ליצור ולנהל אוספי תמונות בנושאים שונים ולשתף תכנים שמעניינים אותם. המשתמש יוצר לוח בנושא מסוים ומוסיף לתוכו תמונות פרטיות שהוא מעלה ו/או ותכנים מעניינים שנתקל בהם תוך שיטוט באתר. הוספת התכנים ללוח נעשית באמצעות «נעיצת סיכה».

[להמשך קריאה ולסרטון הדרכה](#)

חדש באתר גננט-בוסתנט

גננט NET

סביבה חינוכית איכותית לגיל הרך מפגישה את הילדים עם גירויים מעשירים, מרחיבה את ידיעותיהם, מפתחת את כישוריהם, עוזרת להם ללמוד על קיומם של גבולות ומקדמת את יכולתם לוויסות עצמי. חשוב שלסביבת הגן יהיה פוטנציאל לעידוד ילדות וילדים לפעול על פי צרכיהם וליזום מרחבי משחק, חקר ורוגע. מספר סרטים חדשים באתר גננט-בוסתנט מציגים סביבות שגרתיות חדשות בגני הילדים המטפחות את התנועה ואת היוזמה במשחק של הילדים.

[חישה ותנועה בשגרת](#)

[הגן](#). דמיינו לכם גן שבו

בזמן המפגש במליאה הילדים

מדווחים על אופני כושר, כפות

רגליהם היחפות מעסות קלות כדורי מגע

ובידיהם הם מניעים גלגלים הצמודים לכיסאות.

כל זאת ועוד קורם עור וגידים בגן אלון בחולון בהנהלת הגננת שרית עטרי. בסרטון ניתן לראות

את הילדים פעילים בסביבת הגן הקינסטטי, בו אמצעי החישה והתנועה נמצאים בכל פינה

וזמינים לילדים בפעילות החופשית וגם במליאה.

ילדי הגן יוצרים ובונים מרחבי משחק

ילדי גן ורד מקיבוץ אפק יוצרים ובונים בטכניקות מגוונות מרחבי משחק. ההתנסות החוזרת ביצירת מרחבי המשחק והחשיבה המשותפת משכללות את המיומנויות של הילדים בבנייה. במהלך הבנייה נוצרות הזדמנויות לשיתופי פעולה בין הילדים, חלוקת תפקידים ותקשורת חברתית עשירה. צוות הגן מסייע לילדים ברעיונות ובהנגשת אביזרים נוספים כגון חבלים, בדים

וכדומה. הילדים בסררטון משתמשים בכל מה שהסביבה מזמנת - ענפים, זרדים עלים ועוד אלו מסייעים בבנייה הפיסית ומספקים הזדמנויות נוספות לשיח ודיאלוג בין ילדים.

חצר גרוטאות במאה ה-21. חצר

גרוטאות מהווה עבור ילדי הגן הזדמנות לשחק משחק חופשי, לחקור את המציאות באמצעות חפצים אמתיים מסביבתם הקרובה ולברוא מהיש עולם שלם. בסרטון, שצולם בגן ורד בקיבוץ אפק, נראה את ילדי הגן תוך כדי המשחק בחצר הגרוטאות הם משכללים את כישוריהם החברתיים וכן את יכולת התכנון והחשיבה היצירתית שהינם מיומנויות

חשובות למאה ה-21.

מנהלות מחלקות גני הילדים ברשויות משתפות

מהפורום היישובי לגיל הרך

העיר פתח תקוה נמצאת בעיצומם של שינויים דמוגרפיים, חברתיים לצד תהליכים מבניים המתרחשים בתחום החינוך לגיל הרך ברמה הארצית. שינויים אלו, הכרוכים בהתמודדות עם גידול באוכלוסייה, מנעדים סוציו-אקונומיים גבוהים ומעורבות רבה של הורים, מציבים אתגר

למערכת החינוך בעיר, אך עם זאת, מייצרים מרחב הזדמנויות לתנופה בהתפתחות מערכת החינוך לגיל הרך בעיר.

[להמשך קריאה](#)

סייעות מובילות - יש דבר כזה!

במסגרת מפגשי מחוזי הציגה העיר הוד השרון יוזמה מעוררת השראה של סייעות מובילות בשיתוף גננות מובילות - [תפקיד הסייעת המובילה](#)

הודעות למנהלות מחלקות גני הילדים ברשויות

[מזוודות נפתחות בקהילה בסימן ערך הנתינה והמעשים הטובים](#)

[ספרים לצוותים החינוכיים בתכנית מיל"ת](#)

[הזמנה למפגש מנהלות מחלקות גני הילדים ומפקחות גני הילדים](#)

סיפורים מהשטח

במסגרת פיתוח מקצועי למפקחות קדם יסודי של משרד החינוך, הגיעו קבוצת מפקחות ארציות, כעשרים וחמש במספרן, ליום עיון במחוז דרום, בלוויית הגברת אורנה פז מנהלת האגף הקדם יסודי והגברת פאטמה קאסם מפקחת ארצית במגזר הערבי. במהלך הביקור, ביקרו המפקחות באשכולות הגנים במועצת אל קסום ביישוב מולדה שבמחוז דרום תחת חסותה של המפקחת הגר אלאפיניש, ונחשפו לתהליך התאוצה שעברו הגנים במגזר הברדואי בשנים האחרונות. תהליך השינוי בגנים התאפיין בשדרוג דרכי הוראה, עשייה ניהולית ופדגוגיה ובמסגרתו ניתן מענה דיפרנציאלי לאלפי ילדים בתוך המגזר בסביבות מקדמות למידה.

[להמשך קריאה](#)

מקבלי השבת בגן

בגן נופר יוצאים פעם בחודש לערוך את קבלת השבת בשיתוף עם הקהילה.

בגן תכלת נקבע שכל שבוע ילד אחד בוחר את השותף/ה שלו למקבלי השבת.

גם לכם יש רעיונות לקבלת שבת מיוחדת בקהילה שלכם?

מוזמנים לשתף: preschool@education.gov.il

סדר קבלת שבת שילדים תכננו וכתבו
גן עופרים, קיבוץ גניגר, תשע"ח

[למאגר "חדש באגף"](#)

תגובות לעלון לכתובת: preschool@education.gov.il